

WARSZAWA SINGERA ZAPRASZA

Przejmujące „Matki” Pawła Passiniego na otwarcie. Dużo jazzu, recitale, wystawy, spotkania literackie, sztuka o Janie Karskim z Jerzym Zelnikiem i „Aktorzy żydowscy” Anny Smolar. W piątek zaczyna się Festiwal Kultury Żydowskiej „Warszawa Singera”

WITOLD MROZEK

Kierowany przez Goldę Tencer festiwal otworzą 26 sierpnia „Matki” Pawła Passiniego. To ostatnia, majowa premiera Teatru Żydowskiego. Bohaterami spektaklu jest troje starszych ludzi ocalałych z Zagłady we wczesnym dzieciństwie, dowiadujących się o swoim żydostwie i fakcie bycia adoptowanym po wielu latach. Passini zaprosił ich do swojego spektaklu, a raczej oni zaprosili go do swojej historii.

Przejmujące świadectwa Ocalonych w dramaturgicznym opracowaniu Patrycji Dołowy porywają rzeczością, skrótami i operowaniem szczególnie zarazem. Im mniej wyglądają na wyreżyserowane, tym większe wrażenie robią. Szczególnie przykuwa uwagę opowieść Romualda Jakuba Wekslera Waszkinela, który po dwunastu latach bycia katolickim księdzem w Polsce dowiedział się, że przed matką „polską” miał „żydowską”; dziś pracuje w Instytucie Yad Vashem. Towarzyszą mu Elżbieta Ficowska i Joanna Sobolewska-Pyz.

Dookoła tych opowieści Passini uruchamia typową dla siebie maszynę teatru jakby z papier - maché: dziewczęta w cielistych trykotach krążą po obwodzie sceny niczym goździny żywego zegara, na drzewach wiszą dziecięce domki, w których dzienniki czasów Zagłady odczytują aktorzy Teatru Żydowskiego. Najbardziej - obok, rzecz jasna, słów świadectwa - broni się tu finał, jidyszowa pieśń Goldy Tencer, wchodzącej jakby z zewnątrz, z innego, zapomnianego świata.

Po „Matkach” zacznie się Singer Jazz Festival - w 12on14 Jazz Club przy Noakowskiego wystąpią Dominik Wania (fortepian), Marc Bernstein (saksofon), Michael Parker (kontrabas), Devin Grey (perkusja). Po ich koncercie o 23.30 - niebiletowane jam session.

Jazzu na festiwalu ma być sporo - m.in. koncert tria Włodzimierza Nahornego (1 września, godz. 21). Jorgos Skolias oraz polski duet bracia Oleś zagrają razem jako trio Sefardix - artyści nagrali wspólnie album „Maggid” (29 sierpnia, 18.30). Nieznane kompozycje Krzysztofa Komedy 2 września o 20 zagra Leszek Żądło European Art. Ensemble. Na plenerowym koncercie Noc klezmerów (3 września, godz. 19) wystąpią m.in. brytyjska grupa Hamsa i Rzeszów Klezmer Band. A koncert finałowy „Tribute to Warsaw” zagra 4 września o 20 The Klezmatics z Nowego Jorku.

W programie również liczne recitale (m.in. Aloszy Awdiejewa), spacer (np. śladami przedwojennej Pragi - 27 sierpnia o 15) czy warsztaty plastyczne dla dzieci w klubie Pardon To Tu, prowadzone przez Dorotę Pasek i Katarzynę Cecot.

Dwie towarzyszące festiwalowi wystawy przygotował Żydowski Instytut Historyczny: „Amsterdam Polskich Żydów” - stare druki z kolekcji Żydowskiego Instytutu Historycznego - oraz „Ocalali” - fenomen polsko-żydowskiej kultury i sztuki od końca XIX do połowy XX wieku. W programie festiwalu także pokazowe lekcje jidysz i warsztaty jidyszowej piosenki.

MATEUSZ SKWARCEK / AGENCJA GAZETA

Na festiwalu Warszawa Singera wystąpi zespół The Klezmatics z Nowego Jorku

Festiwal Warszawa Singera organizują wspólnie Teatr Żydowski i fundacja Shalom. Oceniają, że co roku festiwal Warszawa Singera odwiedza od 65 do 70 tys. osób

W programie literackim m.in. „Narzędzia Schulza” - spotkanie wokół książki z Agatą Tuszyńską i Bietą Ficowską (3 września o godz. 17), a także dyskusja wokół „Pism z getta warszawskiego”. To odczytany na nowo i opracowany przez jidyszystkę Karolinę Szymaniak dziennik pisarki i psycholog Racheli Auerbach, która współtworzyła podziemne archiwum getta war-

szawskiego, tzw. Archiwum Ringelbluma. Książka otrzymała tegoroczną Nagrodę Historyczną Polityki w kategorii wydawnictw źródłowych. Spotkanie z Szymaniak poprowadzi Beata Chomańska (28 sierpnia o 15.15).

A co znajdziemy jeszcze w teatralnej ofercie Warszawy Singera? Autorski spektakl „Blizny pamięci - rzecz o Janie Karskim” pokaże Jerzy Zelnik. Sfinansowane przez PGE Polską Grupę Energetyczną przedstawienie historię posłańca prawdy o Zagładzie ujmuje w ramę rozmowy mężczyzny z dwóch pokoleń; Zelnik wystąpi tam razem z Sebastianem Rysiem.

Miejski Teatr „Tresnja” z Chorwacji wystąpi ze sztuką „Anne Frank”, a teatr Yiddishpil z Izraela pokaże komediowy musical kulinarny „The Kishka Monologues”, osnuty wokół tradycji kulinarnych wschodnioeuropejskich Żydów (28 sierpnia o 16). Spektakl grany jest w jidysz i tłumaczony na polski. Ze swo-

jego repertuaru Żydowski pokaże także m.in. „Śmierć pięknych saren” Jana Szurmieja (27 sierpnia, godz. 18).

Z pewnością warto zobaczyć „Aktorów żydowskich” Anny Smolar (2 września, 18.30), jedną z najważniejszych warszawskich premier ubiegłego sezonu - błyskotliwy, przewrotny spektakl o specyfice teatru przy pl. Grzybowskim i tworzących go artystach.

Przez cały festiwal gościć będzie można w „Kuchni mamy Sonii” - to kulinarna część imprezy, którą zawiaduje Maciej Nowak - krytyk kulinarny i felietonista „Stołecznej”.

Festiwal Warszawa Singera organizują wspólnie Teatr Żydowski i fundacja Shalom. Oceniają, że co roku Festiwal Warszawa Singera odwiedza od 65 do 70 tys. osób. Wydarzenia tegorocznej edycji odbywać się będą również w Bilgoraju, Leoncinie, Radzyminie, Górze Kalwarii i Sieradzu. ●